

آموزش

مفاهیم قرآن (۱)

(درک معنای عبارات و آیات قرآن کریم)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آموزش

مفاهیم قرآن

(۱)

(۱) با تجدید نظر و اصلاحات

با تجدید نظر و اصلاحات

سازمان دارالقرآن الکریم

و درس‌خانه نهضت قرآن آموزی

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

سخنی با مریبان و قرآن آموزان گرامی	۴
ضرورت آموزش درک معنای آیات قرآن	۴
مجموعه دروس آموزش مفاهیم قرآن	۶
معرفی این کتاب	۹
روش تدریس	۹
تمرین و تکلیف	۱۲
پرسش و خودآزمایی	۱۲
آزمون و ارزشیابی	۱۳
درس اول: قرآن، کتاب خداشناسی	۱۴
درس دوم: الله، پروردگار جهانیان	۲۲
درس سوم: سپاس و ستایش خداوند	۳۰
درس چهارم: دوست و سرپرست مؤمنان	۳۸
درس پنجم: قرآن، کتاب هدایت	۴۶
درس ششم: قیامت، رستاخیز بزرگ	۵۴
درس هفتم: پیامبران، مریبان دلسوز	۶۲
درس هشتم: خودآزمایی	۷۰
فهرست الفبایی کلمات	۸۲
پرسش نامه قرآن آموز	۸۵
پرسش نامه مریبی	۸۷

آموزش مفاهیم قرآن جلد (۱)

مؤلف : مسعود وکیل * با همکاری : سید هادی محدث . سید مهدی سیف

محمدجعفر محبی . حمیدرضا مستفید . سید محمد حسین میرباقری

چاپ و صحافی : سازمان چاپ ارشاد اسلامی نوبت چاپ : اول - تابستان ۸۶

ناشر : تلاوت با همکاری انتشارات پیام عدالت تیراژ : ۱۰۲۰۰۰ جلد

به سفارش سازمان دارالقرآن الکریم (انتشارات تلاوت)

بخش از فروشگاه بصائر : میدان امام حسین (ع)

خیابان خواجه نصیرالدین طوسی - شماره ۸۵

تلفن و دورنگار: ۷۷۶۰۷۵۴۷

قیمت : ۲۰۰ تومان

صاحب امتیاز این کتاب موسسه مهدقرآن میباشد.

سرشناسه	: وکیل ، مسعود ، ۱۳۳۴ -
عنوان و پدیدآور	: آموزش مفاهیم قرآن / مؤلف مسعود وکیل ، با همکاری هادی محدث و ... {دیگران}
وضعیت ویراست	: ویراست ۲
مشخصات نشر	: تهران : تلاوت . ۸۶
مشخصات ظاهری	: ج : جدول .
شابک	: ۲۰۰۰ ریال : 978-964-91143-1-6
یادداشت	: فیبا
موضوع	: قرآن -- راهنمای آموزشی.
موضوع	: قرآن -- پرسشها و پاسخها.
شناسه افزوده	: محدث ، هادی ، ۱۳۱۶.
شناسه افزوده	: سازمان دارالقرآن الکریم. دبیرخانه نهضت قرآن آموزی.
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۵ ۱۳۸۵ / ۲ / ۶۵۸ BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷ / ۱۰۷
شماره کتابخانه ملی	: ۲۵۹۷۴ - ۸۵ م

پیش‌گفتار

سخنی با مربیان و قرآن‌آموزان گرامی

قرآن کریم آخرین کتاب الهی است که بهترین راه‌ها را برای دستیابی به سعادت واقعی انسان فراروی او قرار می‌دهد. از این‌رو جامعه بشری همواره نیازمند بهره‌گیری از تعالیم قرآن و طلب هدایت از آن است. قرآن می‌فرماید:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ.^۱

سزاوار است هر مسلمان در کنار ایمان و علاقه‌ای که به قرآن دارد و آن را راهنمای زندگی خود می‌داند، این کتاب الهی را فراگیرد، تا به ایمانی کامل‌تر دست یافته و در عمل به قرآن توفیق بیشتری یابد.

ضرورت آموزش درک معنای آیات قرآن

قرآن کریم سخن و پیام روشن خداوند برای همه مردم است. قرآن می‌فرماید:
هَذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ^۲، هَذَا بَلَاغٌ لِّلنَّاسِ^۳،
هَذَا بَصَائِرٌ لِّلنَّاسِ^۴، هُدًى لِّلنَّاسِ.^۵

راه استفاده از هر سخن و پیامی، شنیدن یا خواندن آن است. شنیدن یا خواندن به طور طبیعی شامل درک و فهم می‌باشد و بدون آن، شنیدن یا خواندن به درستی انجام نمی‌شود. برای دریافت پیام الهی و آشنا شدن با سخن خداوند باید آیات قرآن را بشنویم یا بخوانیم و این شنیدن یا خواندن نیز به طور طبیعی باید همراه با درک و فهم باشد، ولی در عموم کلاس‌های قرآن غالباً به آموزش مهارت‌های قرائت اکتفا شده و درک معنای آیات مورد توجه قرار نمی‌گیرد. از این‌رو به میزان کافی روش‌های مناسب برای آن ارائه نشده است.

۲. آل عمران، ۱۳۸.

۱. یونس، ۵۷.

۴. خاتمه، ۲۰.

۳. ابراهیم، ۵۲.

هرچند ضرورت آموزش درک معنای آیات قرآن روشن است، ولی به دلیل غفلت از این امر بدیهی، توضیحات زیر مفید می‌باشد.

۱- قرائت به معنای خواندن است و خواندن در هر زبانی شامل فهم مطالب خوانده شده می‌باشد. خواندن یک متن یا یک کتاب به معنای آگاهی و اطلاع یافتن از مطالب آن است. قرائت قرآن نیز به طور طبیعی، خواندن همراه با فهم است و قرائت بدون فهم در واقع یک قرائت ناقص می‌باشد. از این‌رو وقتی قرآن کریم می‌فرماید: قَافِرَةٌ وَا مَا تَيْسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ^۱ یا پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ می‌فرماید: اِقْرَأُوا الْقُرْآنَ وَاعْمَلُوا بِهِ^۲، این دستور به قرائت، شامل فهم قرآن نیز می‌باشد. قابل توجه است که در آیات و روایات، به تفکر و تدبّر دستور داده شده ولی برای فهمیدن معنای قرآن دستور داده نشده است؛ زیرا دستور به قرائت، دستور به فهم نیز می‌باشد.

شایان ذکر است قرائت در حد تلفظ آیات، بدون فهم آن‌ها نیز مفید می‌باشد و دارای اجر و ثواب الهی است، زیرا همین حد از قرائت نیز موجب یاد خداوند، تماس با کتاب او و فراهم آمدن فضای تربیتی و معنوی می‌باشد. از معصومین (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) روایت شده است که حتی نگاه کردن به خط قرآن دارای ثواب و ارزش است. ولی آنچه که از یک قرائت معمولی انتظار می‌رود، قطعاً قرائتی همراه با فهم است.

۲- در کتاب بحارالانوار روایت شایان توجهی از امام حسین و امام صادق عَلَيْهِمَا السَّلَامُ نقل شده است^۳؛ به این روایت توجه کنید:

كِتَابُ اللهِ عَزَّوَجَلَّ عَلَى اَرْبَعَةِ اشْيَاءَ:

عَلَى الْعِبَارَةِ وَالْاِشَارَةِ وَاللِّطَائِفِ وَالْحَقَائِقِ

فَالْعِبَارَةُ لِلْعَوَامِ وَالْاِشَارَةُ لِلْخَوَاصِّ

وَاللِّطَائِفُ لِلْاَوْلِيَاءِ وَالْحَقَائِقُ لِلْاَنْبِيَاءِ.

۲. کنز العمال، ج ۱، ص ۵۱۱، حدیث ۲۲۷۰.

۱. مَزْمَل، ۲۰.

این مجموعه دارای ویژگی‌های زیر است:

۱- قرآن کریم از حدود ۷۷ هزار کلمه تشکیل شده است و این کلمات بدون تکرار حدود ۱۱ هزار کلمه می‌باشد. قابل توجه است که تنها حدود هزار کلمه در قرآن بسیار تکرار شده است به نحوی که همین هزار کلمه بیش از ۷۰٪ کلمات قرآن را شامل می‌شود. به این هزار کلمه «لغات اکثر» می‌گویند. این مجموعه دروس براساس آموزش معنای «لغات اکثر» تنظیم شده است تا قرآن‌آموزان بتوانند با یادگیری معنای کمترین کلمات، بیشترین عبارات و آیات قرآن را معنا کنند.

۲- در هر درس تعدادی کلمات آشنا و تعدادی کلمات جدید معنا می‌شود و انتخاب عبارات قرآنی هر درس براساس این کلمات است. کلمات آشنا آن دسته از کلمات قرآن است که در زبان فارسی نیز به کار می‌رود و معنای آن در هر دو زبان فارسی و عربی یکسان یا نزدیک به هم می‌باشد. استفاده از کلمات آشنا برای بهره‌مندی از معلومات قرآن‌آموزان و نشان دادن سادگی فهم عبارات قرآن است. کلمات جدید، عموماً همان لغات اکثر قرآن هستند که براساس بالاترین فراوانی، به ترتیب در درس‌ها آمده‌اند.

۳- در دروس این مجموعه، مهم‌ترین قواعد صرف و نحو زبان عربی که فراگیری آن‌ها به میزان قابل توجهی، توانایی درک معنای آیات قرآن را وسعت و عمق می‌بخشد، از ساده به مشکل آموزش داده شده است. این آموزش به نحوی است که قرآن‌آموز ضمن درک حلاوت و زیبایی معنای آیات قرآن، قواعد زبان عربی را نیز با زبان ساده به تدریج می‌آموزد، بدون آن که سختی آموزش یک زبان جدید را احساس کند.

۴- در مجموعه دروس آموزش مفاهیم قرآن (۱) هیچ قاعده‌ای بیان نشده ولی

این روایت شریف برای قرآن چهار رتبه معرفی کرده و اولین رتبه آن یعنی عبارات قرآن را برای عموم دانسته است. این رتبه شامل معنای اولیه عبارات قرآن است که از راه خواندن و فهمیدن به دست می‌آید؛ زیرا مراتب بعدی یعنی اشارات، لطائف و حقائق شامل فهم بالاتر و عمیق‌تری از قرآن می‌باشد. از این رو فهم معنای اولیه آیات قرآن در حد درک عموم است و باید در آموزش‌های عمومی قرآن زمینه لازم برای این فهم فراهم آید.

۳- هدف از آشنایی با قرآن و استفاده از آن همان‌طور که در قرآن بیان شده، تفکر در آیات الهی و تذکر است. در این باره به برخی آیات توجه می‌کنیم:

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ
وَيُتَبِّحُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ
بَقَرَة ۲۲۱
حَشْر ۲۱

از این آیات استفاده می‌شود که تبیین آیات، توجه به مثل‌ها و تلاوت آیات باید به تفکر و تذکر بیانجامد. بدیهی است تذکر و تفکر زمانی حاصل می‌شود که شنیدن یا خواندن قرآن همراه با فهم باشد.

قابل توجه است که مسأله قرائت بدون فهم، معمولاً برای مسلمانان غیر عرب زبان پیش می‌آید. از این رو باید درک معنای آیات قرآن همراه قرائت آموزش داده شود تا آموزش قرآن به صورت جامع و مطلوب باشد.

مجموعه دروس آموزش مفاهیم قرآن

این مجموعه به دنبال کوشش‌های گذشته معلمان و مربیان قرآن و با استفاده از تمامی این تلاش‌های خالصانه به‌ویژه تجربه موفق مجموعه «کلیدهای فهم زبان قرآن» تهیه و تدوین شده است. با این امید که این مجموعه، امر مهم و حیاتی آموزش جامع قرآن را گامی جلوتر برد.

تذکراتِ ضروری مریبان به هنگام قرائت، به این توانایی می‌افزاید.

۱۰ - همه علاقه‌مندان به فراگیری قرآن کریم با تحصیلات دوره ابتدایی و نیز قاریان و حافظان قرآن کریم می‌توانند از این مجموعه دروس استفاده کنند.

□ معرفی این کتاب

۱ - این کتاب شامل هشت درس است. هر درس از یک مقدمه، ده عبارت قرآنی، دو جدول کلمات و سه نوع تمرین تشکیل شده است. درس آخر خودآزمایی بوده و شامل تمرین‌هایی برای یادآوری دروس قبل می‌باشد.

۲ - هر درس دارای سه تمرین است. تمرین اول شامل ۲۰ سؤال دوگزینه‌ای می‌باشد. در تمرین دوم باید ۱۰ عبارت قرآنی درس به طور کامل ترجمه شده و زیر آنها نوشته شود. تمرین سوم شامل چهار پرسش است که با عبارات قرآنی درس یا تمرین‌ها پاسخ داده می‌شود. هدف از تمرین سوم این است که قرآن‌آموزان بتوانند به تدریج بین معارف اسلامی و قرآن رابطه صحیحی برقرار کنند و اعتقادات و معارف دینی خود را از قرآن کریم دریافت کنند.

□ روش تدریس

پیش از ارائه روش تدریس، تذکر این نکته مفید است که در هر کاری به‌ویژه آموزش قرآن کریم باید در جستجوی رضایت الهی بود؛ زیرا کاری که برای خداوند نیست، از بین رفتنی است ولی کاری که برای رضای خداوند است، همیشه باقی است. قرآن کریم می‌فرماید:

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ

نحل ۹۶

هم‌چنین شایسته است در کلاس درس به‌ویژه درس قرآن با وضو باشیم و عمل به این ادب اسلامی را به قرآن‌آموزان توصیه کنیم تا در صورتی که خط قرآن

مهم‌ترین اسم‌ها (مشتقات) آموزش داده شده است. در مجموعه دروس (۴) تا (۶) مهم‌ترین و پرکاربردترین قواعد صرف و انواع فعل و در مجموعه دروس (۷) تا (۹) نیز مهم‌ترین قواعد نحو بیان شده است.

۵ - از آنجا که شیوه آموزش این مجموعه دروس مبنی بر استفاده از لغات اکثر است، در دروس اولیه این مجموعه به جای آموزش آیات متوالی یک سوره، از عبارات کوتاه و ساده قرآن استفاده شده است. این امر موجب می‌شود تا حلاوت فهم قرآن که از مجموعه آیات یک سوره یا یک فراز به دست می‌آید، کمتر احساس شود. مریبان محترم باید با توضیحات لازم در باره برخی از عبارات قرآنی هر درس، تا آنجا که ممکن است این نقص را جبران کنند. بدیهی است رفته رفته در دروس آینده از این مشکل کاسته می‌شود.

۶ - تعداد کاربرد هر یک از کلمات آشنا و جدید در قرآن، در جدول کلمات آمده است. ذکر آمار کلمات برای این است که قرآن‌آموزان بدانند با فراگیری تعداد کمی از کلمات می‌توانند عبارات فراوانی از قرآن را بفهمند و معنا کنند. بدیهی است به خاطر سپردن این آمار ضرورتی ندارد.

۷ - آمارهای ارائه شده با استفاده از کتابهای: الْمُعْجَمُ الْمُفَهَّرُ لِأَلْفَاظِ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ، مُعْجَمُ الْأَدْوَاتِ وَالضَّنَائِرِ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ، الْمُعْجَمُ الْأَخْضَائِيُّ لِأَلْفَاظِ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ و نرم‌افزار قرآنی کوثر تهیه شده است.

۸ - برای معنای کلمات، از کتاب قاموس قرآن، ترجمه‌های جدید قرآن به‌ویژه ترجمه حضرت آیه‌الله مکارم شیرازی، دکتر محمد مهدی فولادوند و دکتر سید جلال‌الدین مجتوبی و کتاب‌های لغت استفاده شده است.

۹ - هرچند این مجموعه برای آموزش درک و فهم معنای آیات قرآن کریم تدوین شده است ولی به تقویت روخوانی و صحت قرائت نیز کمک می‌کند. برای استفاده از این دروس، توانان روخوانی در حد دوره ابتدایی کافر است و

این کتاب به نحوی تدوین شده است که علاوه بر آموزش حضوری در کلاس، به صورت خودآموز نیز قابل استفاده می‌باشد. تمرین‌های این دروس به نحوی است که پاسخ آن‌ها در خود کتاب نوشته می‌شود، ولی می‌توان برای استفاده مکرر از این کتاب، دفتر خاصی برای حل تمرین‌ها اختصاص داد.

اینک مراحل و روش تدریس دروس توضیح داده می‌شود.

۱ - مقدمه: مربی مطالب مختصری را که در باره عبارات قرآنی هر درس

است به اختصار توضیح می‌دهد. سپس یکی از قرآن‌آموزان این قسمت را از رو می‌خواند. بیان این مطالب، زمینه‌آشنایی با معارف قرآنی را فراهم می‌آورد. از آنجا که هدف از آموزش قرآن فهم و دریافت پیام خداوند و عمل به آن است، مربی باید علاوه بر این مقدمه، با دقت و لطافت خاصی، مطالب مناسبی را در مواقع ضروری برای توضیح برخی از عبارات قرآنی درس بیان کند. به این ترتیب قرآن‌آموزان انس علمی و عملی بیشتری با قرآن پیدا کرده و زمینه مناسب تربیت اسلامی فراهم می‌آید.

۲ - قرائت: عبارات قرآنی درس توسط قرآن‌آموزان خوانده می‌شود. اگر

ایشان در روخوانی قرآن مشکل دارند باید بر فردخوانی و رفع اشکالات روخوانی تأکید شود و اگر عموماً در روخوانی قرآن توانا هستند، می‌توان بر روان و زیباخواندن تأکید داشت. در این صورت مربی یا یک قرآن‌آموز، عبارات قرآنی را جمله به جمله به روش تحقیق یا ترتیل تلاوت کند. قرآن‌آموزان نیز هر جمله را به صورت جمع‌خوانی تکرار می‌کنند، سپس همان جمله را یک قرآن‌آموز می‌خواند. سعی شود جمله‌های بلندتر و مشکل‌تر را افراد قوی‌تر، و جمله‌های کوتاه‌تر و ساده‌تر را افراد ضعیف‌تر تکرار کنند. در صورتی که جمله‌ای صحیح خوانده نشود، فرد دیگری آن را می‌خواند تا زمانی که جمله به صورت صحیح خوانده شود.

۳ - ترجمه اولیه: از قرآن‌آموزان داوطلب خواسته می‌شود که عبارات درس

را به صورت ناقص یا کامل معنا کنند. قرآن‌آموز داوطلب ابتدا عبارت را می‌خواند سپس به هر میزان که می‌تواند آن را معنا می‌کند. به این ترتیب توانایی قرآن‌آموزان در ترجمه آیات ارزیابی شده و برای یادگیری معنای کلمات جدید و ترجمه کامل آیات انگیزه و آمادگی لازم ایجاد می‌شود.

۴ - معنای کلمات: آموزش معنای کلمات در سه مرحله انجام می‌شود. در

هر مرحله کلمات دو بار تکرار می‌گردد، یک بار از عربی به فارسی و بار دیگر از فارسی به عربی، به شرح زیر:

مرحله اول: مربی هر کلمه را می‌خواند و قرآن‌آموزان معنای آن را از روی

کتاب با هم پاسخ می‌دهند، آنگاه مربی برای نشان دادن اهمیت فراگیری معنای آن کلمه، تعداد آن را می‌خواند. بار دیگر مربی معنای هر کلمه را می‌خواند و قرآن‌آموزان کلمه عربی را از روی کتاب پاسخ می‌دهند.

مرحله دوم: این مرحله مانند مرحله قبل انجام می‌شود، ولی قرآن‌آموزان

بدون نگاه به کتاب سعی می‌کنند از حفظ پاسخ دهند.

مرحله سوم: مربی هر کلمه را می‌خواند و معنای آن را از افراد داوطلب

می‌پرسد. بار دیگر این کار را از فارسی به عربی انجام می‌دهد.

در تمرین معنای کلمات، باید کلمات جدید بیشتر تکرار شود.

۵ - ترجمه کامل آیات: عبارات قرآنی درس با استفاده از معنای کلمات

آشنا و جدید، توسط افراد داوطلب به طور کامل ترجمه می‌شود. این کار به کمک مربی و به صورت شفاهی انجام می‌گردد. در این قسمت نباید ترجمه عبارات به قرآن‌آموزان املا شود؛ یعنی نباید آنها چیزی بنویسند.

□ آزمون و ارزشیابی

پس از پایان درس‌های این کتاب، آزمون کتبی به عمل می‌آید و دارای ۲۰۰ امتیاز است. سؤال‌های این آزمون به شرح زیر تهیه می‌شود:

۱- انتخاب ۴۰ سؤال دوگزینه‌ای از بین ۱۸۰ سؤال دوگزینه‌ای هشت درس کتاب؛ هرگزینه صحیح ۱/۵ امتیاز دارد.

۲- انتخاب ۲۰ عبارت قرآنی از بین ۲۱۵ عبارت قرآنی دروس و تمرین‌های کتاب؛ ترجمه‌ی صحیح و کامل هر عبارت ۶ امتیاز دارد.

۳- انتخاب پنج سؤال مانند سؤال‌های تمرین آخر دروس در باره پنج عبارت از ۲۰ عبارت بند فوق؛ هر پاسخ صحیح که به صورت یک عبارت قرآنی است ۴ امتیاز دارد.

در این قسمت تذکر این نکته ضروری است که در آموزش هر درس به‌ویژه معارف اسلامی و قرآن کریم، فراگیری دروس و دستیابی به اهداف آن مهم است؛ کسب نمره، تنها برای سنجش میزان یادگیری و برخی امور دیگر می‌باشد. از توجه بیش از حد به نمره و مسائل مربوط به آن باید پرهیز شود تا با ایجاد اعتماد به نفس در قرآن‌آموزان، دستیابی به اهداف اصلی ممکن گردد. متقابلاً مربی باید با تلاش بیشتر در آموزش و اختصاص اوقات ویژه برای افراد ضعیف‌تر و دادن فرصت‌های مجدد به آنان، زمینه کسب موفقیت را برای همه قرآن‌آموزان فراهم آورد.

برای تقویت انگیزه قرآن‌آموزان در فهم و درک آیات قرآن و انس بیشتر با آن، می‌توان از دروس این کتاب در مسابقات قرآن نیز استفاده کرد.

در پایان از تمام عزیزانی که در آماده‌سازی این کتاب به نحوی سهیم بوده‌اند
سازگار، مرشد.

□ تمرین و تکلیف

پس از هر درس باید قرآن‌آموزان در زمان مناسب تمرین‌ها را انجام دهند. برای تقویت انگیزه و فراهم آوردن زمینه همکاری، خوب است قرآن‌آموزان گروه‌های دو یا سه نفره تشکیل دهند تا در انجام تمرین‌ها یکدیگر را کمک کنند. بهتر است هر گروه از افراد ضعیف و قوی تشکیل شود.

□ پرسش و خودآزمایی

در هر جلسه قبل از آموزش درس جدید، درس جلسه قبل به ترتیب زیر، پرسش و ارزیابی می‌شود.

تمرین اول: مربی سؤال‌ها را به ترتیب می‌خواند و قرآن‌آموزان هر کدام یک گزینه را پاسخ می‌دهند. هرگزینه صحیح ۲ امتیاز دارد.

تمرین دوم: قرآن‌آموزان قبل از ارائه این تمرین، باید ترجمه عبارات قرآنی درس را زیر آن‌ها نوشته باشند. هر یک از عبارات قرآنی درس و ترجمه آن توسط یک قرآن‌آموز خوانده می‌شود. اگر ترجمه صحیح و کامل نباشد، فرد دیگری ترجمه این عبارت را می‌خواند. به این ترتیب ترجمه صحیح و کامل توسط قرآن‌آموزان و کمک مربی مشخص شده تا در صورت نیاز، قرآن‌آموزان ترجمه خود را تصحیح کنند. هر ترجمه صحیح ۱۲ امتیاز دارد که مقابل آن نوشته می‌شود. به میزان نقص یا اشتباه هر ترجمه، امتیاز آن کم می‌شود.

تمرین سوم: مربی سؤال‌ها را به ترتیب می‌خواند و قرآن‌آموزان هر کدام یک سؤال را پاسخ می‌دهند. هر پاسخ صحیح ۱۰ امتیاز دارد. برای انس بیشتر با قرآن کریم، بهتر است پاسخ این سؤال‌ها حفظ شود.

درس هشتم برای خودآزمایی و یادآوری و تمرین دروس قبل می‌باشد و کلمات جدید ندارد. از این رو تمرین‌ها و عبارات قرآنی این درس به کمک کلمات

قرآن

کتاب خداشناسی

به یاری خداوند بزرگ می خواهیم با معنای آیات قرآن کریم آشنا شویم و بیاموزیم چگونه آیات را معنا کنیم.

می خواهیم با فهم آیات قرآن، خدای مهربان را بهتر بشناسیم خدایی که پروردگار و صاحب اختیار ماست، خداوندی که برای راهنمایی و هدایت ما، حضرت محمد صلی الله علیه و آله را به پیامبری برگزید تا کتاب خدا را به ما بیاموزد و راه سعادت و رستگاری را به ما نشان دهد.

خدای یگانه را برای این نعمت های بزرگ سپاس می گوئیم و ستایش می کنیم.

در این درس و درس های بعد با این مفاهیم که در قرآن کریم آمده است بیشتر آشنا می شویم.

عبارات قرآنی درس را به دقت بخوانید و هرچه می توانید آن ها را معنا کنید.

۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ:

حُفْد، ۱

۲- هُوَ اللّٰهُ:

حُفْر، ۲۲

۳- هُوَ رَبِّي:

رُغْد، ۳۰

۴- اللّٰهُ رَبِّي:

كُفْف، ۳۸

۵- هُوَ رَبُّكُمْ:

هُود، ۳۴

۶- اللّٰهُ رَبُّكُمْ:

اَنْغَام، ۱۰۲

۷- اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ:

حُفْد، ۲

۸- لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ:

شُحْمَد (ص)، ۱۹

۹- مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ:

قُح، ۲۹

۱۰- وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ:

بِقْرَة، ۲۱۸

امتیاز

۱. اگر در جمله فعل خاصی وجود نداشته باشد، معمولاً باید در آخر آن، کلمه «است» یا فعل مناسب دیگری اضافه شود.

۲. گاهی بهتر است در ترجمه، خود کلمه «الله» استفاده شود.

کلمات جدید

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	هُوَ	او، آن	۴۷۸
۲	بِ	من، م	بسیار
۳	كُنْ	شما، تان	بسیار
۴	لِ	برای	بسیار
۵	لَا	نیست	۱۷۲۳
۶	إِلَه	خدا	۱۱۳
۷	إِلَّا	جز، مگر	۶۵۷
۸	عَفُورٌ	بسیار آمرزنده	۹۱

کلمات آشنا و جدید این درس ۷۶۴۰ بار در قرآن آمده است، البته غیر از تعداد کلماتی که مقابل آنها «بسیار» نوشته شده است. اکنون عبارات درس را به طور کامل به صورت شفاهی ترجمه کنید.

معنای این کلمات را بخوانید و سعی کنید به خاطر بسپارید.

کلمات آشنا

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	بِ	به	بسیار
۲	إِسْم	نام	۱۳۹
۳	آلَّه	الله، خداوند، خدای یکتا	۲۸۱۵
۴	رَحْمَن	بخشنده	۱۶۹
۵	رَحِيم	مهربان	۲۰۷
۶	رَبّ	پروردگار، صاحب	۹۶۹
۷	حَمْد	ستایش و ستایش	۴۳
۸	رَسُول	پیامبر، فرستاده	۲۳۶

◀◀◀ کدام ترجمه صحیح است؟

۱۱- رَبِّيَ اللَّهُ:

الف - او پروردگار من است.

ب - پروردگار من الله است.

۱۲- اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ:

الف - الله، نیست خدایی جز او.

ب - پروردگاری نیست جز الله.

۱۳- وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ:

الف - و خداوند سریع به حساب می‌رسد.

ب - و او سریع به حساب می‌رسد.

۱۴- وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ:

الف - و او بسیار آمرزنده و مهربان است.

ب - و او بسیار بخشنده و مهربان است.

۱۵- رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ:

الف - در مشرق و مغرب، نیست جز او خدایی.

ب - پروردگار مشرق و مغرب، نیست خدایی جز او.

تمرین‌ها

✓ تمرین اول: گزینه‌های درست را علامت بزنید.

◀◀◀ کدام معنا صحیح است؟

۱- لَا: الف - نیست ب - جز

۲- إِلَّا: الف - نیست ب - جز

۳- هُوَ: الف - من ب - او

۴- غَفُورٌ: الف - بسیار مهربان ب - بسیار آمرزنده

۵- الرَّحْمَنُ: الف - بخشنده ب - پروردگار

◀◀◀ کدام کلمه صحیح است؟

۶- برای: الف - لِ ب - بِ

۷- پیامبر: الف - غَفُورٌ ب - رَسُولٌ

۸- خداوند: الف - الرَّحْمَنُ ب - اللَّهُ

۹- ستایش: الف - حَمْدٌ ب - رَحِيمٌ

۱۰- پروردگار: الف - اللَّهُ ب - رَبٌّ

کدام عبارت صحیح است؟

۱۶- او پروردگار شماست:

الف - هُوَ رَبِّي.

ب - هُوَ رَبُّكُمْ.

۱۷- پروردگار موسی و هارون:

الف - رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ.

ب - بِرَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ.

۱۸- او مهربان بسیار آمرزنده است:

الف - وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.

ب - وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ.

۱۹- و برای خداوند مشرق و مغرب است:

الف - وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ.

ب - رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ.

۲۰- او خدای یکتاست، نیست خدایی جز او.

الف - هُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.

ب - اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.

پس از بررسی به هر گزینه صحیح ۲ امتیاز دهید.

تمرین دوم: ترجمه عبارات قرآنی درس را زیر آنها بنویسید.

پس از بررسی به هر ترجمه صحیح ۱۲ امتیاز دهید.

تمرین سوم: با عبارات قرآنی درس و تمرین‌ها پاسخ دهید.

۱- چگونه باید کارها را آغاز کرد؟

.....

۲- سپاس و ستایش از آن کیست؟

.....

۳- مشرق و مغرب از آن کیست؟

.....

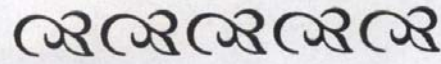
۴- چهار صفت خداوند را نام ببرید.

.....

پس از بررسی به هر پاسخ صحیح ۱۰ امتیاز دهید.

جمع امتیاز

درس دوم

الله

پروردگار جهانیان

فهم قرآن، ما را با قرآن مانوس می‌کند و دقت و تدبیر در آیات آن اخلاق و رفتار قرآنی را به ما می‌آموزد.

از قرآن می‌آموزیم که الله پروردگار و صاحب اختیار همه ماست. او نسبت به همه مهربان و آمرزنده گناهان است.

الله سرپرست مؤمنان و همیشه همراه و یاور آنان است.

از این رو سپاس و ستایش، تنها برای خداوند است؛ خداوندی که پروردگار و صاحب همه جهانیان است.

این مفاهیم را در آیات درس جستجو می‌کنیم.

عبارات قرآنی درس را به دقت بخوانید و هرچه می‌توانید آن‌ها را معنا کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- لَهُ الْحَمْدُ:

فصل، ۷۰

اغزاف، ۵۴

۲- إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ:

شوری، ۱۵

۳- اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ:

مريم، ۳۰

۴- قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ:

آل عمران، ۶۸

۵- وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ:

مائده، ۱۲

۶- وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ:

انفال، ۱۹

۷- وَ أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ:

نساء، ۹۶

۸- وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا:

احزاب، ۴۳

۹- وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا:

حمد، ۲

۱۰- الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ:

امتیاز

۱. همان‌طور که می‌دانید «لید» به معنای «برای» است، «لید» در کلمات زیر به صورت «لته» می‌آید:

لَهُمْ لَهَا لَكُمْ لَكَ لَهُ

معنای این کلمات را بخوانید و سعی کنید به خاطر بسپارید.

کلمات آشنا

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	عَبْد	بنده	۲۸
۲	وَلِيّ	سرپرست، دوست	۴۴
۳	مُؤْمِنِينَ، مُؤْمِنُونَ	مؤمنان، افرادی ایمان، جمع مؤمن	۲۰۱
۴	عَالَمِينَ	جهانیان، مردم	۷۳
۵	ابْن	پسر	۴۰
۶	قُوَّة	قدرت، توانایی	۲۹
۷	أَعْمَال	کارها، جمع عمل	۷۱

کلمات جدید

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	هُ، هُوَ	او، آن، ش	بسیار
۲	إِنَّ	قطعاً	۱۶۷۹
۳	نَا	ما، مان	بسیار
۴	قَالَ	گفت	۵۲۹
۵	أَنَّ	قطعاً، این که، که	۳۶۰
۶	مَعَ	با، همراه	۱۶۴
۷	كَانَ	بود، است	۴۲۲
۸	مِنْ	از، از سوی	۳۲۲۱

کلمات آشنا و جدید این درس ۶۹۱۴ بار در قرن آمده است، البته غیر از تعداد کلماتی که مقابل آنها «بسیار» نوشته شده است.

اکنون عبارات درس را به طور کامل به صورت شفاهی ترجمه کنید.

تمرین‌ها

✓ **تمرین اول:** گزینه‌های درست را علامت بزیند.

◀◀◀ **کدام معنا صحیح است؟**

- ۱- **إِنَّ:** الف - قطعاً ب - از
- ۲- **مَعَ:** الف - ما ب - با
- ۳- **قَالَ:** الف - گفت ب - است
- ۴- **كَانَ:** الف - گفت ب - بود
- ۵- **أَلْعَالَمِينَ:** الف - دانایان ب - جهانیان

◀◀◀ **کدام ترکیب صحیح است؟**

- ۶- **پسرم:** الف - ابْنَهُ ب - ابْنِي
- ۷- **از آن:** الف - مِنْهُ ب - مَعَهُ
- ۸- **بنده او:** الف - عَبْدَنَا ب - عَبْدَهُ
- ۹- **پروردگار ما:** الف - رَبُّنَا ب - رَبِّي
- ۱۰- **سرپرست من:** الف - وَلِيٌّ ب - وَلِيَّ

◀◀◀ **کدام ترجمه صحیح است؟**

دقت کنید، بعضی از کلمات در ترجمه جابه‌جا می‌شود.

۱۱- **رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ:**

- الف - پیامبر بنده خداوند است.
- ب - فرستاده‌ای از سوی خداوند.

۱۲- **قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ:**

- الف - عیسی پسر مریم گفت.
- ب - عیسی پسر مریم است.

۱۳- **... أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا:**

- الف - که همه قدرت از آن خداست.
- ب - که همه قدرت او از آن خداست.

۱۴- **إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا:**

- الف - قطعاً او بسیار آمرزنده و مهربان است.
- ب - قطعاً خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است.

۱۵- **إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ:**

- الف - قطعاً خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است.
- ب - قطعاً پروردگار من بسیار آمرزنده و مهربان است.

◀◀◀ کدام عبارت صحیح است؟

۱۶- و خداوند با شماست:

الف- وَاللَّهُ مَعَكُمْ.

ب- إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا.

۱۷- پروردگار ما الله است:

الف- رَبُّنَا اللَّهُ.

ب- اَللَّهُ رَبُّكُمْ.

۱۸- نیست قدرتی جز به خداوند:

الف- اَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ.

ب- لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللَّهِ.

۱۹- قطعاً سرپرست من خداوند است:

الف- اِنَّ وَّلِيَّيَ اللّٰهُ.

ب- قَالَلَّهُ هُوَ الْوَلِيَّي.

۲۰- کارهای ما برای ما و کارهای شما برای شماست:

الف- لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ.

ب- لَنَا اَعْمَالُنَا وَ لَكُمْ اَعْمَالُكُمْ.

پس از بررسی به هر گزینه صحیح ۲ امتیاز بدهید.

✎ **تمرین دوم:** ترجمه عبارات قرآنی درس را زیر آنها بنویسید.

پس از بررسی به هر ترجمه صحیح ۱۲ امتیاز بدهید.

✎ **تمرین سوم:** با عبارات قرآنی درس و تمرین ها پاسخ دهید.

۱- سرپرست مؤمنان چه کسی است؟

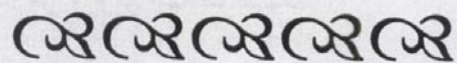
۲- خداوند همراه و یاور چه کسانی است؟

۳- تمام توانایی ها از آن چه کسی است؟

۴- چه کسی پروردگار و صاحب همه ما و شماست؟

پس از بررسی به هر پاسخ صحیح ۱۰ امتیاز بدهید.

جمع امتیاز

سپاس و ستایش خداوند

«اللّٰهُ» خداوند یگانه، آفریدگار همه جهان، سرچشمه همه قدرت‌ها، دانش‌ها و خیرهاست. از این‌رو ما باید از نعمت‌های بی‌شمار او قدردانی و سپاس‌گزاری کنیم.

قرآن کریم به ما می‌آموزد که با گفتن کلام زیبای «الْحَمْدُ لِلّٰهِ» از خداوند سپاس‌گزاری کرده و او را ستایش کنیم.

با ستایش خداوند و گفتن «الْحَمْدُ لِلّٰهِ»، خدا را به نیکی یاد می‌کنیم و شکر و سپاس نعمت‌های او را به جا می‌آوریم.

آری سپاس و ستایش از آن خداوندی است که آفریننده و گرداننده همه جهان است، همه نعمت‌ها از اوست و او بهترین پادشاه را برای کارهای خوب عطا می‌کند.

این مفاهیم تربیتی و سازنده را در آیات درس جستجو می‌کنیم.

عبارات قرآنی درس را به دقت بخوانید و هرچه می‌توانید آن‌ها را معنا کنید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱- قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ:

نمل، ۵۹

۲- تَوَابُ اللّٰهِ خَيْرٌ:

قصص، ۸۰

۳- قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا:

مائده، ۱۰۹

۴- وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ:

انعام، ۱۶۴

۵- وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ:

اعراف، ۴۳

۶- اِنَّ اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبُّكُمْ:

آل عمران، ۵۱

۷- قَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِّنْ رَبِّيْ:

کهف، ۹۸

۸- قُلِ اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ:

زمر، ۱۶

۹- فَعِنْدَ اللّٰهِ تَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ:

نساء، ۱۳۴

۱۰- وَقَالَ مُوسٰى يَا فِرْعَوْنُ اِنِّىْ رَسُوْلٌ مِّنْ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ: اعراف، ۱۰۴

امتیاز

کلمات جدید

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	قُلْ	بگو	۳۳۲
۲	قَالُوا	گفتند	۳۳۱
۳	هَذَا	این	۲۲۵
۴	فَ	پس، و	بسیار
۵	عِنْدَ	نزد	۱۹۷
۶	يَا	ای	۳۶۱
۷	عَلَى، عَلَيَّ	بر	۱۴۳۹

کلمات آشنا و جدید این درس ۴۰۸۱ بار در قرآن آمده است.
اکنون عبارات درس را به طور کامل به صورت شفاهی ترجمه کنید.

معنای این کلمات را بخوانید و سعی کنید به خاطر بسپارید.

کلمات آشنا

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	ثَوَابٌ	پاداش	۱۳
۲	خَيْرٌ	بهتر، کار خوب	۱۷۶
۳	عِلْمٌ	دانش، آگاهی	۱۰۵
۴	كُلٌّ	هر، همه، هر یک	۳۷۴
۵	شَيْءٌ	چیز	۲۷۹
۶	رَحْمَةٌ	رحمت، بخشایش	۱۱۴
۷	خَالِقٌ	آفریننده	۸
۸	أَهْلٌ	اهل، خانواده	۱۲۷

تمرین‌ها

✓ **تمرین اول:** گزینه‌های درست را علامت بزنید.

◀◀◀ **کدام معنا صحیح است؟**

- ۱- ینا: الف - ای ب - یا
- ۲- قُلْ: الف - گفت ب - بگو
- ۳- هَذَا: الف - این ب - آن
- ۴- عِنْدَ: الف - بر ب - نزد
- ۵- قَالُوا: الف - گفتند ب - گفت

◀◀◀ **کدام ترکیب صحیح است؟**

- ۶- بر ما: الف - عَلَيْنَا ب - مَعَنَا
- ۷- همه آن: الف - كُلُّهُ ب - عِنْدَهُ
- ۸- خانواده من: الف - أَهْلُهُ ب - أَهْلِي
- ۹- به رحمتش: الف - بِرَحْمَتِهِ ب - بِرَحْمَتِنَا

◀◀◀ **کدام ترجمه صحیح است؟**

۱۱- وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ:

- الف - و هر چیز برای خداست.
- ب - و هر چیز برای اوست.

۱۲- هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ:

- الف - او همان بنده خداوند است.
- ب - آن از نزد خداوند است.

۱۳- قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ:

- الف - گفت او (خدای) بخشنده است.
- ب - بگو او (خدای) بخشنده است.

۱۴- وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانَ:

- الف - و ای فرعون به هامان بگو.
- ب - و گفت فرعون ای هامان.

۱۵- وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ:

- الف - و هر چیز نزد او به اندازه است.

کدام عبارت صحیح است؟

۱۶- موسی به او گفت:

الف - قَالَ مُوسَى.

ب - قَالَ لَهُ مُوسَى.

۱۷- همه از نزد پروردگار ماست:

الف - كُلُّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ.

ب - كُلُّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا.

۱۸- گفتند ای موسی:

الف - قَالُوا يَا مُوسَى.

ب - قَالَ يَا مُوسَى.

۱۹- پس بگو سلام بر شما:

الف - فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ.

ب - قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ.

۲۰- نیست خدایی جز او که آفریننده همه چیز است:

الف - خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ.

ب - لَّآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ.

پس از بررسی به هر گزینه صحیح ۲ امتیاز بدهید.

تمرین دوم: ترجمه عبارات قرآنی درس را زیر آنها بنویسید.

پس از بررسی به هر ترجمه صحیح ۱۲ امتیاز بدهید.

تمرین سوم: با عبارات قرآنی درس و تمرین‌ها پاسخ دهید.

۱- پاداش چه کسی بهتر است؟

.....

۲- چه کسی آفریننده هر چیز است؟

.....

۳- پاداش دنیا و آخرت نزد چه کسی است؟

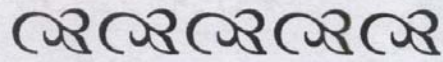
.....

۴- حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ خود را فرستاده چه کسی معرفی کرد؟

.....

پس از بررسی به هر پاسخ صحیح ۱۰ امتیاز بدهید.

جمع امتیاز

دوست و سرپرست مؤمنان

تاکنون به کمک فهم آیات قرآن، با خداوند مهربان بیشتر آشنا شده ایم.

خداوندی که پروردگار آسمانها و زمین است و به ما نعمت‌های بی شماری بخشیده است.

خداوندی که عزت و عظمت از آن اوست و او به پیامبر اکرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) و مؤمنان عزت و سربلندی داده است.

ما همواره خداوند بزرگ و پیامبر اکرم و امامان معصوم (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) را دوست و سرپرست خود می‌دانیم و از آنان پیروی می‌کنیم تا در دنیا و آخرت به عزت و سربلندی دست یابیم.

این مفاهیم را در آیات درس جستجو می‌کنیم.

عبارات قرآنی درس را به دقت بخوانید و هرچه می‌توانید آن‌ها را معنا کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
۱- وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ:

بقره، ۲۴۷

طه، ۹۸

۲- إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ:

یونس، ۶۵

۳- إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا:

بقره، ۲۵۷

۴- اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا:

انعام، ۱۰۹

۵- قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ:

آل عمران، ۱۹

۶- إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ:

نحل، ۷۷

۷- وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ:

کهف، ۱۴

۸- فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ:

شافقون، ۸

۹- وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ:

مائده، ۵۵

۱۰- إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا...:

امتیاز

کلمات جدید

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	هُمَّ، هِمَّ	آنها، شان	بسیار
۲	نَبِيٍّ	پیامبر	۵۴
۳	إِنَّمَا	فقط	۱۴۶
۴	الَّذِينَ	کسانی که، که	۱۰۸۰
۵	ءَامَنُوا	ایمان آوردند	۲۵۸
۶	سَمَوَاتٍ	آسمانها	۱۹۰
۷	أَرْضٍ	زمین	۴۶۱
۸	فِي	در	۱۶۹۲

کلمات آشنا و جدید این درس ۴۷۰۷ بار در قرآن آمده است.

اکنون عبارات درس را به طور کامل به صورت شفاهی ترجمه کنید.

معنای این کلمات را بخوانید و سعی کنید به خاطر بسپارید.

کلمات آشنا

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	عِزَّة	عزت، عظمت و سربلندی	۱۱
۲	ءَايَاتٍ	نشانه‌ها، معجزه‌ها، آیات	۲۹۵
۳	غَيْبٍ	غیب، نهان، پنهان	۴۹
۴	أَوْلِيَاءٍ	دوستان، سرپرستان، جمع ولیّ	۴۲
۵	قَوْمٍ	قوم، گروه، مردم	۳۸۳
۶	دَرَجَاتٍ	رتبه‌ها، جمع دَرَجَة	۱۸
۷	مَغْفِرَة	آمرزش	۲۸

تمرین‌ها

✓ تمرین اول: گزینه‌های درست را علامت بزنید.

◀◀◀ کدام معنا صحیح است؟

- ۱- إِنَّمَا: الف - فقط ب - قطعاً
- ۲- الْأَرْضِ: الف - زمین ب - آسمان
- ۳- آمَنُوا: الف - ایمان آوردند ب - ایمان بیاورید
- ۴- الَّذِينَ: الف - کسی که ب - کسانی که
- ۵- سَمَوَاتٍ: الف - نشانه‌ها ب - آسمان‌ها

◀◀◀ کدام ترکیب صحیح است؟

- ۶- در آن: الف - فِيهِ ب - عَلَيْهِ
- ۷- پیامبرشان: الف - وَلِيُّهُمْ ب - نَبِيُّهُمْ
- ۸- برای ایشان: الف - لَهُمْ ب - لَكُمْ
- ۹- سرپرست شما: الف - وَلِيُّكُمْ ب - وَلِيِّهُمْ

◀◀◀ کدام ترجمه صحیح است؟

۱۱- فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ:

- الف - پس به پیامبر خدا گفتند.
- ب - پس پیامبر خدا به آنان گفت.

۱۲- فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ:

- الف - پس قطعاً حساب او نزد پروردگار است.
- ب - پس حساب او فقط نزد پروردگارش است.

۱۳- وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ:

- الف - و او خداوند آسمان‌ها و زمین است.
- ب - و او خداوند است در آسمان‌ها و در زمین.

۱۴- لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ:

- الف - برای آن‌ها رتبه‌هایی نزد پروردگارشان است.
- ب - برای شما رتبه‌هایی نزد پروردگارتان است.

۱۵- فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ:

تمرین دوم: ترجمه عبارات قرآنی درس را زیر آنها بنویسید.

پس از بررسی به هر ترجمه صحیح ۱۲ امتیاز بدهید.

تمرین سوم: با عبارات قرآنی درس و تمرین‌ها پاسخ دهید.

۱- عزت و سربلندی از آن چه کسانی است؟

۲- کدام دین در نزد خداوند دین واقعی است؟

۳- نهان آسمانها و زمین از آن چه کسی است؟

۴- چه کسانی سرپرست مؤمنان هستند؟

پس از بررسی به هر پاسخ صحیح ۱۰ امتیاز بدهید.

جمع امتیاز

کدام عبارت صحیح است؟

۱۶- به خانواده‌اش گفت:

الف - قَالَ لِقَوْمِهِ.

ب - قَالَ لِأَهْلِيهِ.

۱۷- و پیامبرشان به آنها گفت:

الف - وَقَالَ أَوْلِيَاءَهُمْ.

ب - وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ.

۱۸- و آمرزشی از پروردگارشان:

الف - وَمَغْفِرَةً مِنْ رَبِّهِمْ.

ب - وَمَغْفِرَةً مِنَ اللَّهِ.

۱۹- موسی به قومش گفت:

الف - قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ.

ب - وَقَالَ مُوسَى يَا قَوْمِ.

۲۰- بگو آگاهی (از زمان قیامت) فقط نزد خداوند است:

الف - قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ.

ب - قُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ.

درس پنجم

قرآن کتاب هدایت

خداوند برای راهنمایی و هدایت مردم، پیامبران و رهبران شایسته‌ای را برگزیده است.

پیامبران، بهترین بندگان خالص و نیک خداوند هستند؛ آنها پیام هدایت را از سوی خداوند برای مردم آورده‌اند تا آنها را به راه راست و سعادت راهنمایی کنند. این بزرگترین نعمت و رحمت خداوند برای انسان‌هاست.

قرآن کریم سخن حق پروردگار و آخرین و برترین کتاب الهی است؛ این کتاب پیامی روشن و پند و اندرز جوادانه برای همه مردم است.

قرآن کریم نوری است که راه سعادت و رستگاری را از راه تباهی و زیانکاری روشن می‌سازد.

با جستجوی این معانی در آیات درس، خود را بیشتر در پرتو هدایت قرآن قرار دهید.

عبارات قرآنی درس را به دقت بخوانید و هرچه می‌توانید آن‌ها را معنا کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ:

اشزآء، ۸۱

آلِ عِشْرَانَ، ۱۳۸

أَخْفَافٍ، ۱۵

آلِ عِشْرَانَ، ۱۱۴

هُودٍ، ۶۶

مُعَارِجٍ، ۲۴

مَائِدَةٍ، ۱۵

يُونُسَ، ۵۷

يُونُسَ، ۱۰۸

أَعْرَافٍ، ۱۵۸

امتیاز

۲- هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ:

۳- وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ:

۴- وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ:

۵- إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ:

۶- وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ:

۷- قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ:

۸- يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ:

۹- قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ:

۱۰- قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا:

معنای این کلمات را بخوانید و سعی کنید به خاطر بسپارید.

کلمات آشنا

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	بَيَان	پیام روشن	۳
۲	ضَالِحِينَ	نیکان، شایستگان	۲۶
۳	قَوِي	نیرومند	۱۱
۴	عَزِيز	با عزت	۹۹
۵	أَمْوَال	ثروت، جمع مال	۶۱
۶	مَعْلُوم	معین، مشخص	۱۱
۷	مَوْعِظَةٌ	پند و اندرز	۹
۸	أَصْحَاب	یاران، پیروان، اهل	۷۸

کلمات جدید

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	جَاءَ	آمد، آمد برای	۱۹۱
۲	جَاءَت	آمد، آمد برای	۲۴
۳	نَاس	مردم	۲۴۰
۴	أَوْلِيَّكَ	آنان	۲۰۴
۵	لَكَ	تو، ت	بسیار
۶	قَدْ	قطعاً	۴۰۳
۷	مُبِين	روشن، روشنگر، آشکار، واقعی	۱۱۹
۸	يَا أَيُّهَا	ای	۱۵۰
۹	إِلَى، إِلَيْهِ	به سوی، به	۷۳۷

کلمات آشنا و جدید این درس، ۲۳۶۶ بار در قرآن آمده است.

تمرین‌ها

✓ تمرین اول: گزینه‌های درست را علامت بزنید.

کدام معنا صحیح است؟

- ۱- جَاءَتْ: الف - می آید ب - آمد
- ۲- النَّاسُ: الف - مردم ب - انسان
- ۳- يَا أَيُّهَا: الف - کسی که ب - ای
- ۴- أَوْلَادِكَ: الف - آنان ب - کسانی که
- ۵- أَصْحَابُ: الف - یاران ب - شایستگان

کدام ترکیب صحیح است؟

- ۶- قطعاً: الف - إِنَّمَا ب - قَدْ
- ۷- روشنگر: الف - مُبِين ب - بَيَان
- ۸- اموال ما: الف - أَمْوَالُنَا ب - أَمْوَالِكُمْ
- ۹- پروردگارت: الف - رَبُّكَ ب - رَبِّي

کدام ترجمه صحیح است؟

۱۱- أَلْحَقْ مِنْ رَبِّكَ:

الف - پروردگار تو بر حق است.

ب - حق از سوی پروردگار تو است.

۱۲- إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ:

الف - قطعاً او از آمرزیدگان است.

ب - قطعاً او از شایستگان است.

۱۳- إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ:

الف - قطعاً او نیرومند و با عزت است.

ب - قطعاً خدا نیرومند و با عزت است.

۱۴- قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ:

الف - گفت این از کار شیطان است.

ب - گفت یکی از کارهای شیطان این است.

۱۵- وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ:

الف - و آن (سخن) حق است از پروردگارش.

تمرین دوم: ترجمه عبارات قرآنی درس را زیر آنها بنویسید.

پس از بررسی به هر ترجمه صحیح ۱۲ امتیاز بدهید.

تمرین سوم: با عبارات قرآنی درس و تمرین‌ها پاسخ دهید.

۱- حق از سوی چه کسی برای مردم آمده است؟

۲- قرآن خود را برای مردم چگونه معرفی می‌کند؟

۳- پیامبر اکرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، پیامبر چه کسانی است؟

۴- پنج صفت قرآن را نام ببرید.

پس از بررسی به هر پاسخ صحیح ۱۰ امتیاز بدهید.

جمع امتیاز

کدام عبارت صحیح است؟

۱۶- یاران موسی گفتند:

الف- قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ.

ب- قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى.

۱۷- رحمتی از پروردگارت:

الف- رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ.

ب- رَحْمَةً مِنْ رَبِّي.

۱۸- قطعاً پیامبر ما برای شما آمد:

الف- قَدْ جَاءَكَ مِنْ رَبِّكَ.

ب- قَدْ جَاءَكُمْ مِنْ رَبِّنَا.

۱۹- گفت این پروردگار من است:

الف- قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ.

ب- قَالَ هَذَا رَبِّي.

۲۰- قطعاً آن حق است از سوی پروردگار ما:

الف- إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا.

ب- أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ.

پس از بررسی به هر پاسخ صحیح ۲ امتیاز بدهید.

درس ششم

قیامت!

رستاخیز بزرگ

سپاس و ستایش برای خداوندی است که پروردگار آسمان‌ها، زمین و همهٔ جهانیان است. آسمان‌ها و زمینی که آفرینش آن‌ها از آفرینش انسان‌ها عظیم‌تر و بزرگ‌تر بوده، و نشانهٔ قدرت و عظمت الهی است.

این آفرینش هرگز بیهوده و بی‌هدف نیست. انسان نیز بیهوده آفریده نشده است و پس از مرگ در روز قیامت زنده خواهد شد.

قرآن کریم ما را با رستاخیز بزرگ الهی، چگونگی برپایی آن و زندگی در جهان آخرت آشنا می‌کند و هشدار می‌دهد که بهرهٔ انسان از دنیا بسیار کم و زودگذر است، ولی زندگی آخرت بهتر و جاودانه است.

در بسیاری از آیات قرآن، زندگی سعادت‌مند مؤمنان در بهشت و زندگی ذلت‌بار و دردآور کافران و ستمکاران در دوزخ بیان شده است.

در روز قیامت به هیچ کس ظلم و ستمی نخواهد شد و هر کس تنها نتیجهٔ اعمال خود را خواهد دید.

این مفاهیم ارزشمند را در آیات درس جستجو می‌کنیم.

عبارات قرآنی درس را به دقت بخوانید و هرچه می‌توانید آن‌ها را معنا کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صافات، ۲۰

۱- هَذَا يَوْمَ الدِّينِ:

حٰمِد، ۴

۲- مَا لِكَ يَوْمِ الدِّينِ:

كٰهِن، ۱۱۰

۳- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ:

حٰجِر، ۷۷

۴- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ:

بُرُج، ۳۹

۵- كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ:

نِسَاء، ۷۷

۶- قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ:

غَافِر، ۱۷

۷- لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ:

جَاثِيَةَ، ۳

۸- إِنَّ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لٰآيٰتٍ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ:

غَافِر، ۵۷

۹- لَخَلَقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَكْبَرَ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ:

جَاثِيَةَ، ۳۶

۱۰- فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ:

امتیاز

معنای این کلمات را بخوانید و سعی کنید به خاطر بسپارید.

کلمات آشنا

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	مَالِك	صاحب	۳
۲	بَشَر	انسان	۳۶
۳	ءَايَةٌ	نشانه	۸۶
۴	ءَاقِبَةٌ	سرانجام	۳۲
۵	ظَلَمَ	ستم	۲۰
۶	اَكْبَرُ	بزرگ‌تر	۲۳
۷	خَلَقَ	آفرینش	۵۲
۸	مِثْل	مانند	۷۵
۹	ظَالِمِينَ، ظَالِمُونَ	ظالمان، ستمگران	۱۲۴
۱۰	قَبْل	قبل، پیش	۲۴۲

کلمات جدید

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	يَوْم	روز	۳۱۸
۲	يَوْمَ الدِّينِ	روز قیامت، روز پاداش	۱۳
۳	أَنَا	من	۶۸
۴	ذَلِكَ	این، آن	۴۳۰
۵	لَ	قطعاً	بسیار
۶	كَيْفَ	چگونه	۸۳
۷	مَتَاع	کالا، بهره	۳۴
۸	قَلِيل	اندک	۶۹
۹	الْيَوْم	امروز	۴۳

کلمات آشنا و جدید این درس ۱۷۵۱ بار در قرآن آمده است.

تمرین‌ها

✓ **تمرین اول:** گزینه‌های درست را علامت بزنید.

◀◀◀ **کدام معنا صحیح است؟**

- ۱- **أَنَا:** الف - ما ب - من
- ۲- **يَوْم:** الف - امروز ب - روز
- ۳- **ذَلِكَ:** الف - آن ب - او
- ۴- **خَلَق:** الف - آفرید ب - آفرینش
- ۵- **كَيْف:** الف - چگونه ب - کجا

* **کدام کلمه یا ترکیب صحیح است؟**

- ۶- **اندک:** الف - مَتَاع ب - قَلِيل
- ۷- **مانند آن:** الف - مِثْلُهُ ب - مِثْلُهُمْ
- ۸- **آفرینش او:** الف - خَلَقَهُ ب - خَلَقَهُمْ
- ۹- **قطعاً نشانه‌ای:** الف - لآيَةٍ ب - لآيَاتٍ

◀◀◀ **کدام ترجمه صحیح است؟**

۱۱- **إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى:**

الف - قارون از قوم موسی بود.

ب - قارون بعد از موسی بود.

۱۲- **قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ:**

الف - بگو همه از نزد خداوند است.

ب - بگو همه ما از سوی خداوند آمده‌ایم.

۱۳- **إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا:**

الف - قطعاً خداوند شما مهربان است.

ب - قطعاً خداوند نسبت به شما مهربان است.

۱۴- **إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ:**

الف - قطعاً پروردگار او با عزت و مهربان است.

ب - قطعاً پروردگارت با عزت و مهربان است.

۱۵- **ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ:**

الف - آن (روز قیامت)، روز بیرون آمدن (از قبرها) است.

ب - امروز (روز قیامت)، روز بیرون آمدن (از قبرها) است.

تمرین دوم: ترجمه عبارات قرآنی درس را زیر آنها بنویسید.

پس از بررسی به هر ترجمه صحیح ۱۲ امتیاز بدهید.

تمرین سوم: با عبارات قرآنی درس و تمرین‌ها پاسخ دهید.

۱- قارون از قوم کدام پیامبر بود؟

۲- خداوند بهره‌مندی از دنیا را چگونه معرفی نموده است؟

۳- آفرینش آسمانها و زمین بزرگتر است یا آفرینش مردم؟

۴- برای چه کسانی نشانه‌هایی در آسمانها و زمین وجود دارد؟

پس از بررسی به هر پاسخ صحیح ۱۰ امتیاز بدهید.

جمع امتیاز

*** کدام عبارت صحیح است؟**

۱۶- بگو سپاس و ستایش برای خداوند است:

الف- وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ.

ب- وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ.

۱۷- این از نشانه‌های خداوند است:

الف- ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ.

ب- إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ.

۱۸- قطعاً خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است:

الف- إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا.

ب- وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا.

۱۹- بگو مشرق و مغرب برای خداوند است:

الف- قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ.

ب- قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ.

۲۰- سرانجام کسانی که قبل از آنها بودند، چگونه بود:

الف- كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ*.

ب- كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ.

پس از بررسی به هر گزینه صحیح ۲ امتیاز بدهید.

پیامبران مربیان دلسوز

پیامبران بهترین و دلسوزترین مربیان مردم هستند. آنان بدون انتظار اجر و مزدی از مردم، ایشان را به راه راست هدایت نموده و آنها را تربیت می‌کردند.

پیامبران به ما آموختند که خداوند، دوست و یاور واقعی انسان است. هر کس به خدا ایمان بیاورد و به دستورات پیامبران عمل کند، نزد خداوند پاداش بزرگی خواهد داشت.

بعضی از مردم به بهانه‌های گوناگون خود را از ایمان به خدا و عمل به دستورات پیامبران محروم می‌کردند و به پیامبران می‌گفتند شما انسان‌هایی مانند ما هستید و ما از شما پیروی نمی‌کنیم.

کسانی که با وجود آیات و معجزات الهی باز هم به پیامبران ایمان نمی‌آورند، به راستی کافر و ستمگرند. بسیاری از آیات قرآن توجه ما را به سرانجام شوم و دردناک ستمگران جلب می‌کند تا از آن عبرت بگیریم.

این مفاهیم را در آیات درس جستجو می‌کنیم.

عبارات قرآنی درس را به دقت بخوانید و هرچه می‌توانید آن‌ها را معنا کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ رَاجِرٌ عَظِيمٌ:

توبه، ۲۲

بقره، ۲۵۴

۲- وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ:

انبیاء، ۶۴

۳- فَقَالُوا إِنَّا نَكُفِّرُ أَنْتُمْ الظَّالِمُونَ:

ابراهیم، ۱۰

۴- قَالُوا إِنَّا نَكُفِّرُ أَنْتُمْ الظَّالِمُونَ:

یوسف، ۱۰۱

۵- أَنْتَ وَلِيسِي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ:

شوری، ۲۶

۶- وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ:

شعراء، ۱۰۹

۷- إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ:

بقره، ۲۴۸

۸- إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ:

غافر، ۲۱

۹- كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ:

شوری، ۱۵

۱۰- اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ:

امتیاز

معنای این کلمات را بخوانید و سعی کنید به خاطر بسپارید.

کلمات آشنا

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	أَجْر	مزد، پاداش	۹۳
۲	كَافِرُونَ، كَافِرِينَ	کافران	۱۲۹
۳	عَظِيم	بزرگ	۱۰۷
۴	عَذَاب	عذاب، کیفر	۳۲۱
۵	شَدِيد	سخت	۵۲
۶	حَيَوة	زندگی	۷۶
۷	جَهَنَّمَ	دوزخ	۷۷

کلمات جدید

ردیف	کلمه	معنا	تعداد
۱	أَنْتُمْ	شما	۱۳۵
۲	إِنْ*	نیست، اگر	۶۹۲
۳	أَنْتَ	تو	۸۱
۴	كُنْتُمْ	بودید، هستید	۱۹۹
۵	كَانُوا	بودند، هستند	۲۶۷
۶	هنا	او، آن، ش	بسیار
۷	سَوْء	بدی	۶۰

کلمات آشنا و جدید این درس ۲۲۸۹ بار در قرآن آمده است.
اکنون عبارات درس را به طور کامل به صورت شفاهی ترجمه کنید.

تمرین‌ها

✓ **تمرین اول:** گزینه‌های درست را علامت بزنید.

◀◀◀ **کدام معنا صحیح است؟**

۱-ها:	☐ الف - آن	☐ ب - این
۲- آنْتُمْ:	☐ الف - تو	☐ ب - شما
۳- سُوء:	☐ الف - سخت	☐ ب - بدی
۴- كانوا:	☐ الف - بودید	☐ ب - بودند
۵- كُنْتُمْ:	☐ الف - بودید	☐ ب - بودند

* **کدام ترکیب صحیح است؟**

۶- خانواده‌ام:	☐ الف - أَهْلُهَا	☐ ب - أَهْلِي
۷- برای شما:	☐ الف - لَكُمْ	☐ ب - لَهُمْ
۸- پاداششان:	☐ الف - أَجْرَهَا	☐ ب - أَجْرَهُمْ
۹- عذاب آن:	☐ الف - عَذَابَهَا	☐ ب - عَذَابِي

◀◀◀ **کدام ترجمه صحیح است؟**

۱۱- قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ:

- الف - گفتند قطعاً شما با ما هستید.
- ب - گفتند قطعاً ما با شما هستیم.

۱۲- إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ:

- الف - قطعاً اهل آن (شهر) ستمگر بودند.
- ب - قطعاً اهل آن (شهر) ستمگر شدند.

۱۳- لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ:

- الف - برای آنان رحمت و پاداش بزرگی است.
- ب - برای آنها آمرزش و پاداش بزرگی است.

۱۴- لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا:

- الف - برای ایشان عذابی در زندگی دنیا است.
- ب - برای آنان، عذاب فقط در زندگی دنیا است.

۱۵- وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ:

- الف - و برای آنان در آخرت عذابی بزرگ است.
- ب - و برای ایشان در آخرت جز عذابی بزرگ نیست.

تمرین دوم: ترجمه عبارات قرآنی درس را زیر آنها بنویسید.

پس از بررسی به هر ترجمه صحیح ۱۲ امتیاز بدهید.

تمرین سوم: با عبارات قرآنی درس و تمرین‌ها پاسخ دهید.

۱- پاداش بزرگ نزد چه کسی است؟

۲- عذاب سخت برای چه کسانی است؟

۳- قرآن کافران را چگونه توصیف می‌کند؟

۴- هر پیامبری پاداش خود را تنها از چه کسی انتظار داشت؟

پس از بررسی به هر پاسخ صحیح ۱۰ امتیاز بدهید.

جمع امتیاز

کدام عبارت صحیح است؟

۱۶- آنان خود ستمگر بودند:

الف- كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ.

ب- مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ.

۱۷- گفتند قطعاً ما برای خدا هستیم:

الف- قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ.

ب- قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ.

۱۸- برای آن‌ها پاداششان نزد پروردگارشان است:

الف- لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ.

ب- فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِ.

۱۹- پس برای ایشان عذاب دوزخ است:

الف- وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ.

ب- فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ.

۲۰- آنها کسانی هستند که برایشان بدی عذاب است:

الف- أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ.

ب- أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ.

پس از بررسی به هر گزینه صحیح ۲ امتیاز بدهد.

خود آزمایی

قرآن آموزان عزیز، در هفت درس گذشته ۱۱۱ کلمه از قرآن معنا شده است؛ از این تعداد ۵۵ کلمه آشنا و ۵۶ کلمه جدید می‌باشد. در قرآن کریم بدون احتساب کلمه «وَ» حدود ۷۷ هزار کلمه به کار رفته است.

انتخاب کلمات جدید براساس بیشترین کاربرد و تکرار در قرآن می‌باشد. به این ترتیب با یادگیری معنای کمترین کلمات می‌توان بیشترین عبارات قرآنی را معنا کرد.

شاید برای شما تعجب‌آور باشد که همین ۱۱۱ کلمه‌ای که تاکنون آموخته‌اید در مجموع حدود ۳۰ هزار بار در قرآن به کار رفته است؛ البته غیر از تعداد کلماتی که روبروی آنها «بسیار» نوشته شده است. بنابراین شما تاکنون با معنای بیش از ۴۰٪ کلمات قرآن آشنا شده‌اید.

این درس کلمات جدید ندارد ولی عبارات قرآنی آن با استفاده از کلمات درس‌های قبل معنا می‌شود و درس‌های گذشته به صورت تمرین یادآوری می‌گردد.

تمرین‌ها

✓ **تمرین اول:** گزینه‌های درست را علامت بزنید.

◀◀◀ کدام معنا صحیح است؟

۱- قَالَ، كَان:

الف - گفت، بود ب - بود، گفت

۲- اِنَّمَا، عِنْد:

الف - فقط، نزد ب - قطعاً، بر

۳- قَالُوا، قُل:

بگوئید، گفت ب - گفتند، بگو

۴- كُمْ، هُمْ:

الف - شما، آنها ب - آنها، شما

۵- سَمَوَات، اَرْض:

الف - آسمان، زمینها ب - آسمان‌ها، زمین

۶- عَامِنُوا، نَاس:

۷- جَاءَ، الَّذِينَ:

الف - آمدند، آنها ب - آمد، کسانی که

۸- ف، أَوْلَيْكَ:

الف - پس، آنان ب - در، اینها

۹- أَنَا، أَنْتُمْ:

الف - قطعاً ما، آنها ب - من، شما

۱۰- هَذَا، ذَلِكَ:

الف - آن، این ب - این، آن

◀◀◀ کدام کلمات صحیح است؟

۱۱- مگر، ای:

الف - إلی، ها ب - إلی، ینا

۱۲- پاداش، ستایش:

الف - أَجْر، رَحْمَة ب - ثَوَاب، حَمْد

۱۳- بر، از:

الف - عَلَ، مِنْ ب - مِنْ، عَلَ

۱۴- زندگی، آفریننده:

الف - عَاقِبَة، رَب ب - حَیْوة، خَالِق

۱۵- آمرزش، امروز:

الف - مَغْفِرَة، الْیَوْم ب - رَحْمَة، یَوْم

۱۶- آمد، بودند:

الف - جَاءَتْ، كَانُوا ب - جَاءَ، كُنْتُمْ

۱۷- در، به سوی:

الف - فِی، إلی ب - إلی، فِی

۱۸- کالا، چیز:

الف - مَتَاع، شَیْء ب - شَیْء، قَلِیل

۱۹- پیامبر، روشنگر:

الف - رَسُول، بَیَان ب - نَبِی، مُبِین

۲۰- نشانه‌ها، عظمت و سربلندی:

۲۶- قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ:

- الف - بگو ای کافران.
- ب - بگو بید ای کافران.

۲۷- ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا:

- الف - آن بهره‌ای از زندگی دنیاست.
- ب - آن بهره زندگی دنیاست.

۲۸- إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ: إِنْ كَانَتْ بِلَيْسَاءٍ مِمَّا يَتَّبِعُونَ:

- الف - پاداش من نزد خداوند است.
- ب - پاداش من جز بر خداوند نیست.

۲۹- فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ:

- الف - پس بگو فقط غیب برای خداوند است.
- ب - پس بگو غیب فقط برای خداوند است.

۳۰- وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ:

- الف - او پروردگار ما و پروردگار شماست.

کدام ترجمه صحیح است؟

- ۲۱- إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ: الف - آن نیست جز وحی.
- ب - اگر به او وحی شود.

۲۲- قُلْ هُوَ رَبِّي:

- الف - بگو او پروردگار من است.
- ب - او به پروردگار من گفت.

۲۳- إِنْ مَعِيَ رَبِّي:

- الف - قطعاً من با پروردگارم هستم.
- ب - قطعاً با من پروردگارم است.

۲۴- فَلِلَّهِ الْحَمْدُ:

- الف - پس ستایش برای خداست.
- ب - پس خداوند دارای لطف است.

۲۵- قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ:

- الف - گفت او از من بهتر است.

۳۶- رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ:

الف - پروردگار شما پروردگار آسمانها و زمین است.

ب - پروردگار شما آفریننده آسمانها و زمین است.

۳۷- فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ:

الف - پس بگو به کافران که این چیزی عجیب است.

ب - پس کافران گفتند این چیزی عجیب است.

۳۸- قَالُوا إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ:

الف - گفتند قطعاً تو برای پیامبری از سوی خدا آمده‌ای.

ب - گفتند قطعاً تو فرستاده خداوند هستی.

۳۹- فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا:

الف - پس قطعاً خداوند بسیار مهربان و بخشنده است.

ب - پس قطعاً خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است.

۴۰- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ:

الف - مؤمنان فقط به خداوند و پیامبرش ایمان آورده‌اند.

ب - مؤمنان فقط کسانی هستند که به خدا و پیامبرش ایمان آورده‌اند.

پس از بررسی، به هر گزینه صحیح شماره‌های ۱ تا ۲۰ یک امتیاز و

۳۱- إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ:

الف - قطعاً آن حقی است برای پروردگار تو.

ب - قطعاً آن حقی است از سوی پروردگار تو.

۳۲- فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ:

الف - پس بگو ستایش برای خداوند است.

ب - پس گفت ستایش برای خداوند است.

۳۳- وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ:

الف - و ستایش برای اوست در آسمانها و زمین.

ب - و سپاس برای خداوند است در آسمانها و زمین.

۳۴- فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا:

الف - پس قطعاً همه عزت از سوی پروردگار است.

ب - پس قطعاً همه عزت برای خداوند است.

۳۵- أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ:

الف - آنانند که پاداششان نزد پروردگارشان است.

ب - شماید که پاداشتان نزد پروردگار تان است.

تمرین سوم: عبارات قرآنی را ترجمه کنید.
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱- اَنْتَ وَلِیْنَا:

۱۵۵. اغراف.

۲- هَذَا خَلْقُ اللّٰهِ:

۱۱. لُقمان.

۳- اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَرَحْمَةً:

۵۱. عنکبوت.

۴- وَاَنَا مِنَ الْمُسْلِمِیْنَ:

۹۰. یونس.

۵- اِنَّ اللّٰهَ هُوَ رَبِّیْ وَرَبُّكُمْ:

۶۴. زخرف.

۶- قُلْ هُوَ رَبِّیْ لِاِلٰهٍ اِلَّا هُوَ:

۳۰. زهد.

۷- وَقَالَ اِنِّیْ مُهَاجِرٌ اِلٰی رَبِّیْ:

۲۶. عنکبوت.

۸- وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُوْلٌ مِنْهُمْ:

۱۱۳. نحل.

۹- لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ:

۹۴. یونس.

۱۰- اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُوْنَ حَقًّا:

انفال، ۴

تمرین دوم: کلمات زیر را در جای مناسب بنویسید.
لِلنَّاسِ، پاداش آن، رَسُوْلُهُمْ، خدایش، اٰیٰتِكَ، برای پروردگارش،
لِحٰیٰتِیْ، برای ما، مَعَنَا، برای شما آمد، خَلَقِكُمْ، به سوی تو، مِثْلِهٖ، از
آن، عِنْدِیْ، در آنها، بِهَا، قطعاً ما، مِنْكَ، رحمت من

معنا	کلمه	ردیف
پیامبرشان		۱۱
	لِرَبِّهِ	۱۲
برای مردم		۱۳
	مِنْهَا	۱۴
از تو		۱۵
	رَحْمَتِیْ	۱۶
مانند او		۱۷
	لَنَا	۱۸
نشانه‌های تو		۱۹
	اِلَيْهِ	۲۰

معنا	کلمه	ردیف
آفرینش شما		۱
	جَاءَتْكُمْ	۲
نزد من		۳
	اِنَّا	۴
برای زندگی		۵
	اَجْرَهَا	۶
به آن		۷
	فِيهِمْ	۸
با ما		۹
	اِلَيْكَ	۱۰

۱۱- وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ:

نُصَلَات، ۳۳

۱۲- أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ:

آل عمران، ۱۹۹

۱۳- لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ:

انفال، ۴

۱۴- وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ^۲ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ:

آل عمران، ۱۳۹

۱۵- وَلَا جُزْءَ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا:

یوسف، ۵۷

۱۶- يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ^۳ إِلَى اللَّهِ:

فاطیر، ۱۵

۱۷- وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ:

رُوم، ۲۲

۱۸- الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ:

زُحُورَف، ۶۹

۱۹- إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ:

بنَاء، ۱۷۱

۲۰- وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ:

نُصُور، ۵۵

پس از بررسی به هر ترجمه صحیح ۵ امتیاز بدهید.

تمرین چهارم: با عبارات قرآنی تمرین قبل پاسخ دهید.

۱- مردم به خدا نیازمند هستند یا خدا به مردم؟!

۲- آفرینش چه چیزهایی از نشانه‌های الهی است؟

۳- در چه صورتی ما مسلمانان از دیگران برتر هستیم؟

۴- چه پاداشی برای اهل ایمان بهتر و ارزشمندتر است؟

۵- قرآن، حضرت مسیح علیه السلام را چگونه معرفی کرده است؟

پس از بررسی به هر پاسخ صحیح ۴ امتیاز بدهید.

جمع امتیاز

فهرست الفبایی کلمات

الف

أَمَّنُوا^{۱*} ایمان آوردند
 آيَاتُ^۲ نشانه‌ها، معجزه‌ها، آیات
 آيَةٌ^۶ نشانه
 إِبْنُ^۲ پسر
 أَجْرٌ^۷ مزد، پاداش
 أَرْضُ^۴ زمین
 إِسْمٌ^۱ نام
 أَصْحَابُ^۵ یاران، پیروان، اهل
 أَعْمَالٌ^۲ کارها
 أَكْبَرُ^۶ بزرگتر
 إِلَا^۱ جز، مگر
 الَّذِينَ^۴ کسانی که، که
 اللَّهُ^۱ خداوند
 إِلَهٌ^۱ خداوند
 إِلَيْ، إِلَيْهِ^۵ به سوی، به
 أَمْوَالٌ^۵ ثروتها، ثروت، جمع مال
 إِنَّ^۷ نیست، اگر
 إِنَّ^۲ قطعاً
 أَنْ^۲ قطعاً، این که، که
 أَنَاءٌ^۱ من
 أَنْتَ^۷ تو
 أَنْتُمْ^۷ شما

أهل

أَهْلُ^۳ اهل، خانواده
 أَوْلِيَائِكَ^۵ آنان
 أَوْلِيَاءُ^۴ دوستان، سرپرستان
 ب

ب

بِ^۱ به
 بَشَرَةٌ^۶ انسان
 بَيَانٌ^۵ پیام روشن

ث

ثَوَابٌ^۳ پاداش

ج

جَاءَ^۵ آمد، آمد برای
 جَاءَتْ^۵ آمد، آمد برای
 جَمْعِيَّةً^۲ همه
 جَهَنَّمَ^۷ دوزخ

ح

حَمْدٌ^۱ سپاس و ستایش
 حَيَوَةٌ^۷ زندگی

خ

خَالِدٌ^۳ آفرینش

ظلم

ظَلَمَ^۶ آفرینش
 ع

ع

عَاقِبَةٌ^۶ سرانجام
 الْعَالَمِينَ^۲ جهانیان، مردم
 عَبْدٌ^۲ بنده
 عَذَابٌ^۷ عذاب، کیفر
 عِزَّةٌ^۲ عظمت و سربلندی
 عَزِيزٌ^۶ باعزت
 عَظِيمٌ^۷ بزرگ
 عِلْمٌ^۳ آگاهی، دانش
 عَلِيٌّ، عَلِيٌّ^۳ بر
 عِنْدٌ^۳ نزد

غ

غَفُورٌ^۱ بسیار آمرزنده
 غَيْبٌ^۴ نهان، پنهان

ف

فَ-^۳ پس، و
 فِي^۴ در

ق

قَالَ^۲ گفت
 قَالُوا^۳ گفتند
 قَدْ^۵ قطعاً
 قُلٌ^۳ بگو

خَلَقَ^۶ آفرینش
 خَيْرٌ^۳ بهتر، کار خوب

د

دَرَجَاتٌ^۲ رتبه‌ها

ذ

ذَلِكَ^۶ این، آن

ر

رَبٌّ^۱ پروردگار، صاحب
 رَحْمَةٌ^۳ رحمت، بخشایش
 الرَّحْمَنُ^۱ بخشنده
 رَحِيمٌ^۱ مهربان
 رَسُولٌ^۱ پیامبر، فرستاده

س

سَمَوَاتٌ^۴ آسمان‌ها
 سُوْعًا^۷ بدی

ش

شَدِيدٌ^۷ سخت
 شَيْءٌ^۳ چیز

ص

صَالِحِينَ^۵ نیکان، شایستگان

ظ

پرسش نامه قرآن آموز

خدا را سپاس می‌گوییم که با فراگیری دروس این کتاب زمینه آشنایی و علاقه شما به قرآن بیش از پیش فراهم شده است. لطفاً با پاسخ‌گویی دقیق به پرسش‌های زیر، ما را در اصلاح و تکمیل دروس این کتاب یاری کنید. قبلاً از همکاری صمیمانه شما سپاس‌گزاریم.

۱- مشخصات: مرد زن تاریخ تولد: تحصیلات:
استان و شهرستان: نام مدرسه یا کانون:
۲- غیر از آموزش قرآن در مدرسه، برای درک و فهم آیات قرآن چه آموزش‌هایی دیده‌اید؟ در کجا؟ چه مدت؟

۳- دروس این کتاب را به صورت حضوری آموزش دیده‌اید یا غیرحضوری و خودآموز؟

۴- اگر به شکل حضوری آموزش دیده‌اید، توان مربی در تدریس چگونه بوده است؟

خوب متوسط ضعیف
۵- آیا مقدمه کتاب را به طور کامل خوانده‌اید؟
اگر خوانده‌اید، این مقدمه چقدر شما را با اهداف و روش‌های این کتاب آشنا کرده است؟

به طور کامل تا حدودی کم
۶- قبل از خواندن دروس این کتاب، فراگیری معنای آیات قرآن را چقدر ضروری می‌دانستید؟

بسیار تا حدودی کم
۷- در حال حاضر درک معنای آیات قرآن را چقدر ضروری می‌دانید؟

بسیار تا حدودی کم
۸- محتوا، روش آموزش و تمرین‌های این کتاب را برای دستیابی به درک معنای

فُؤة ۲

قدرت، توانایی

مَعْلُوم ۵

معین، مشخص

قَوْم ۲

قوم، گروه، مردم

مَغْفِرَة ۲

آمرزش

قَوِي ۵

نیرومند

مِنْ ۲

از، از سوی

مَوْعِظَة ۵

پند، اندرز

ك

ك ۵

تو، ت

ن ۲

نا، مان

كَا فِرِوَن، كَا فِرِوِن ۷

کافران

نَا ۵

ناس، مردم

كَانَ ۲

بود، است

نَاس ۵

پیامبر

كَانَ ۷

بودند، هستند

نَبِي ۲

پیامبر

كُل ۳

هر، همه، هر یک

و ۲

سرپرست، دوست

كُنْ ۱

شما، تان

وَلِي ۲

سرپرست، دوست

كُنْتُمْ ۷

بودید، هستید

وَلِي ۲

سرپرست، دوست

كَيْف ۶

چگونه

ل

ل ۶

قطعا

لُ، هُ ۲

او، آن، ش

ل ۱

برای، به

لَهَا ۷

او، آن، ش

لَا ۱

نیست، نه

هَذَا ۳

این

لَا ۱

نیست، نه

هَهُمْ، هُم ۲

آنها، شان

لَا ۱

نیست، نه

هُوَ ۱

او، آن

م

مَالِك ۶

صاحب

ي ۱

من، م

مُؤْمِنِي ۲

مؤمنان، افراد باایمان

يَا ۳

ای

مُشِين ۵

روشن، روشن‌گر، آشکار واقعی

يَا أَيُّهَا ۲

ای

مَتَاع ۶

کالا، بهره

يَوْم ۶

روز

مِثْل ۶

مانند

يَوْم ۶

امروز

عبارات قرآن چگونه ارزیابی می‌کنید؟

- عبارات قرآنی درس: خوب متوسط ضعیف
- تمرین اول: خوب متوسط ضعیف
- تمرین دوم: خوب متوسط ضعیف
- تمرین سوم: خوب متوسط ضعیف

۹- اگر در معنا کردن عبارات قرآنی درس و حل تمرین‌ها مشکلاتی داشته‌اید، موارد آن را بنویسید.

.....

.....

۱۰- برای بهتر شدن دروس این کتاب لطفاً پیشنهادهای خود را بنویسید.

.....

.....

۱۱- در صورت تمایل نام و نشانی خود را بنویسید تا از نظرات شما بیشتر استفاده شود.

نام و نام خانوادگی: تلفن:

نشانی:

تاریخ تنظیم:

پرسش‌نامهٔ مربی

با حمد و سپاس الهی و قدردانی از زحمات شما در آموزش این کتاب، برای اصلاح و تکمیل این مجموعه دروس و دستیابی به محتوا و روش‌های مناسب‌تر، لطفاً موارد زیر را با دقت پاسخ دهید. قبلاً از همکاری صمیمانه شما برای بهبود آموزش قرآن سپاسگزاری می‌شود.

۱- مشخصات: مرد زن تاریخ تولد: تحصیلات:
استان و شهرستان: سابقهٔ تدریس قرآن:
سال

۲- تاکنون این کتاب را در چند کلاس آموزش داده‌اید و در هر کلاس به طور متوسط چند قرآن آموز شرکت داشته‌اند؟

.....

۳- معمولاً هر جلسه آموزش چند دقیقه طول می‌کشد؟ دقیقه

۴- مشخصات عمومی قرآن‌آموزان خود را بنویسید. (حداکثر سه کلاس)

کلاس ۱: مرد زن متوسط سن متوسط تحصیلات:

کلاس ۲: مرد زن متوسط سن متوسط تحصیلات:

کلاس ۳: مرد زن متوسط سن متوسط تحصیلات:

۵- اگر در این کلاس‌ها آموزش دیگری نیز انجام می‌شود، مشخص کنید.

آموزش قرائت: دقیقه. آموزش حفظ: دقیقه.

۶- برای آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن، کارایی این کتاب را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

خوب متوسط ضعیف

۷- این کتاب با سطح علمی دانش‌آموزان اول راهنمایی چه تناسبی دارد؟

مناسب بالاتر از توان آنان پایین‌تر از توان آنان

۸- در صورت استفاده از روش آموزش و پرسش ارائه شده در مقدمه کتاب، هر یک از این روش‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

قرائت عبارات قرآنی: خوب متوسط ضعیف

ترجمه اولیه عبارات قرآنی: خوب متوسط ضعیف

آموزش معنای کلمات: خوب متوسط ضعیف

ترجمه کامل عبارات قرآنی: خوب متوسط ضعیف

تمرین اول: خوب متوسط ضعیف

تمرین دوم: خوب متوسط ضعیف

تمرین سوم: خوب متوسط ضعیف

۹- هر نکته دیگری که در مورد اهداف، محتوا، روش تدریس و تمرین‌های این کتاب ضروری می‌دانید به تفکیک بنویسید.

.....

.....

۱۰- در صورت تمایل نام و نشانی خود را بنویسید تا از نظرات و تجربیات شما بیشتر استفاده شود.

نام و نام خانوادگی: تلفن:

نشانی: تاریخ تنظیم:

این کتاب، به منظور نشر و فراگیر نمودن آموزش

مفاهیم قرآن کریم، در راستای اجرا و استمرار

نهضت قرآن آموزی توسط سازمان دارالقرآن الکریم

به طبع رسیده است.

سازمان دارالقرآن الکریم

دبیرخانه نهضت قرآن آموزی